

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Mortificationem esse imitationem Christi veriſsimam. Cap. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

fratre suo, vt detur vobis benedictio.] Et similiter abnegantes se ipsos consecrant Domino manus suas in filio, & in fratre: in filio quidem, quoniam filios sui appetitus, id est, desideria inania cohibent: in fratre vero, quoniam corpus animæ socium, & quasi fratrem rationi subiiciunt. Quidni expectent benedictionem, qua vitiorum destructores, & fortes Domini milites prædicentur? Perfectionis itaque benedictio se ipsos abnegantibus datur. In illos quadrat illa imprecatio Ieremiæ: Benedicet tibi Dominus pulchritudo iustitiæ, mons sanctus. Quando enim ista imprecatio profertur? Adhuc dicent, inquit, verbum istud in terra Iuda, & in vrribus eius, cum conuertero captiuitatem eorum. Cum igitur Dominus suorum captiuitatem conuertit, cum eos à misera seruitute peccatorum, quorum iugum per mortificationem excutiunt, ad iustitiam transfert, tunc Christus, qui secundum interpretationem Hieronymi, monte sancto, & iustitiæ pulchritudine significatur, eis hanc amplam benedictionem communicat, quæ ipsi & sancti sunt, & tales (cum opus est) ab omnibus censeantur. Tunc impletur illud, quod in eodem propheta sequitur: Quia inebriauimus animam lassam, & omnem animam esurientem satiaui. Ideo quasi de somno suscitatus sum, & vidi, & somnus meus dulcis mihi.] Dominus enim omnem animam abnegationis labore fatigatam refocillat, & cibo perfectæ virtutis exsatiat, & potu cælestium consolationum inebriat. Sed ò salutaris ebrietas, quæ non torporem & somnum, sed mentem peruiabilem, & in cæpto labore perseverantem immittit. Refecti enim iusti, & bene potati dicunt: Quasi de somno suscitati sumus, quia illa cælestis refectio nos ad vigilandum, & amplius laborandum exsuscitat. Vidimus namque ineffabilia bona, quæ Dominus nobis communicat, & dulcedinem illius somni experti sumus, quæ mens terrenis rebus defæcata, in sinu Sponsi soporatur, & dormit: & ideo laborem abnegationis resumimus, si fortè iterum dormiamus. Qui ergo hanc benedictionem, id est, perfectionem cupis, assidua mortificatione te ipsum exerce: illa enim est, quæ mentem euacuat, vt suauem illum liquorem accipiat. Nec potest quis sine abiectioe mali bonum consequi, nec sine expulsiōe perturbationum ad perfectionis, ac tranquillitatis pacem peruenire.

Mortificationem esse imitationem Christi verissimam.

CAPVT XIII.

MENS nostra perfectio, quam, aspirante Dei gratia, consequi possumus, ad hoc summum potest prouehi, vt aliquam Christi Domini, & Saluatoris nostri similitudinem induamus. Neque enim est discipulus super magistrum, nec seruus super Dominum suum. Sufficit discipulo vt sit, sicut magister eius, & seruo, sicut Dominus eius.] Quod si ita est, felicitet satis actum erit nobiscum, si post immensos labores, perfectionis gratia susceptos, sicut magister noster ac Dominus, sumus, id est, aliqua, vel tantilla similitudine, eius perfectionis donemur. Sed hanc similitudinem per Dei gratiam assiduus, & diligens vsus mortificationis assequitur, qua Christi imagines reddimur, eiusque insignibus, ac veluti lineamentis induimur. Nam vt ex aliquo ligno imago cuiusdam regis affabre fiat, oportet illud ab arbo-

Are excindere, excissum è nemore extrahere, extractum ascia læuigare, læuigatum scalpello polire, politum penicillo viuis coloribus tingere, & per partes auri splendore contegere. Sic, vt ex homine pulcherrima Christi imago resulet, eadem omnino sunt necessitaria; quæ omnia mortificatio sculptrix diligentissima præstat, & ex his omnibus Christi imaginem in nobis figurat. Nam (vt à primo ordiamur) arbor, cuius rami sumus, est profectò vetus Adam, cuius succum iniquitatis per venulas, & occultos meatus naturalium affectionum trahimus, vt carni viuamus, & mortis fructibus oneremur. Ab hac verò arbore mortificatio nos cædit, dum amorẽ rerum mundanarum, quo veteri Adæ inhæremus, abscindit. Quem admodum enim ad ædificandum templum Domino, ligna in monte Libano cædebantur, & Hierosolymam comportabantur: ita vt Saluatori ex nobis in se ipsis templum extruamus, immò vt eius imagines efficiamur, necesse est ab impura protoparentis radice discindi, & ab eius moribus separari. Id autem abnegatio præstat, quæ dolorem animæ suis affectibus iuncte contemniens, eam ab eo, quod diligebat, separat. Ipsa etiam hominem iam desiderio ab imitatione primi parentis separatum à nemore, id est, à seculo extrahit. Quod quidem facit, vel dum opere ad aliquem statum vitæ spiritualis transfert, vel dum saltem affectu, & vitæ ab occupationibus terrenis disiungit. Quis enim poterit, nisi abnegando seipsum, aut sæculum actione relinquere, aut saltem ab eius actibus amore & affectu diuelli? Certè quæ amantur, nunquam sine labore & tristitia relinquuntur: oportet ergo, vt homo abnegatione sui hunc laborem ac tristitiam vincat, vt possit à morte sibi dilecta disungi, & ad vitam, quam non diligebat, iam verò amabilem reputat, reuocari. Vnde & in libro Esdræ ad Dominum dictum est: Mortificabis eum, felicitet hominem, vt tuam creaturam, & viuificabis eum, vt opus tuum.] Quia nimirum prius à creatura Domini, quæ illi displicent, remouentur, quàm ad no-
Buam ipsa vitam allurgat.
 Ligno verò isto mystico ab arbore euulso, & à nemore secularis conuersationis extracto, incipit abnegatio ipsum assiduus ictibus læuigare, & dolare, id est, continuis actionibus sibi convenientibus exercere. Nunc sensus cohibet, & superfluas rerum delectabilium perceptiones deserit. Nunc cogitationes ligat, & ab immundis, & inanibus rebus auertit. Nunc appetitiones frenat, & inordinatum amorem, tristitiam, iram, & affectiones reliquas in immoderatos actus prodire non sinit. Nunc corpus domat, & quod necessarium non est in cibo, in potu, in veste, in utensilibus, & in reliquis huiusmodi constanter refecat. Postquam verò his actibus veterem hominem læuigauerit, vires omnes quasi scalpello perficit, dum minores imperfectiones, quoad fieri potest, reicit, & abscindit. Deinde dum actionibus virtutum, licet laboriosis intendit, quasi penicillo viuos colores infundit. Et tandem dum cupiditatem minuit, ad aurum charitatis excipiendum disponit, quo homo non se supra reliqua omnia, sed Deum supra se, & sicut seipsum proximos diligit. Ex his autem omnibus imago Christi, & figura quædam Dei nostri confluit. Ad quod hortatur Paulus dicens: Sicut portavimus imaginem terreni, portemus & imaginem cælestis.] Nam sicut tunc portabamus imaginem terreni hominis, cum eius vitiis subdebamur, cum terrena & profana diligebamus, ita cælestis hominis induimus imaginem, cum his expulsi, & abscissis, normam conuersationis Christi tenemus. Quod Gregorius Nazianzenus his verbis testatur:

Ierem. 31. 23.

Hier. 10.

Ierem. 31. 25. 26.

Matth. 10. 14.

2. Paral. 2.

4. Esdra 8. 13.

1. Corin. 15. 49.

Nam

Naxian. orac. de calamin. anima sua.

Nam profectò Dei magni figmentum & imago est, homo diuinitus ad Deum proficiscens, quisquis sursum tendens, carnemque spiritus vinculis coercens, Christum benignum, ac placidum vitæ suæ ducem habet: seque ita comparauit, vt facultates omnes suas, & linguam, & aures, mentemque ad eò ipsam, atque omnè corporis robur futuræ vitæ addicat, mundoque quicquid aduersarius Belial alienorum raptor occupabat, extorqueat, atque in horrea ferat terrenis longè præstantiora, quæ vel à furibus compilantur, vel vi aliqua maiore subuertuntur.] Si autem hoc ita est, quid efficacius mouere nos potest ad abnegationem consecrandam, quàm hæc Christi imago abnegationis præsidio cordibus nostris impressa, cui nihil in hac vita iure præfertur? Quod Ecclesiasticus confitetur dicens: Nihil melius est, quàm timor Dei: & nihil dulcius, quàm respicere in mandatis Domini: Gloria magna est sequi Dominum: longitudo enim dierum assumetur ab eo.] Prorsus gloria magna est, sequi vitæ & imitatione Saluatorem nostrum: nam & gloriosum valde est regi simile esse, eiusque vestibus indui, & regis insignibus exornari. Gloriosum etiam est eam vitæ rationem suscipere, qua de manu regis perpetuum præmium accipimus, & felicitatem æternam comparamus. Hæc verò vitæ ratio non est alia, quàm quæ actionum, & passionum Christi sequela, atque imitatione perficitur.

Ecclesi. 27. 3.

Erimus namque hæredes Dei, & cohæredes Christi, si tamen compatimur, quemadmodum Paulus ait, vt & conglorificemur.] Et rursum: Si commortui sumus, & conuiuemus, si sustinebimus, & conregnabimus.] Ex quo constat, eum, qui noluerit Christo similem esse, non posse cum Christo regnare.

Rom. 8. 17. 1. Tim. 2. 12.

Ipse quidem Paulus ista cognoscens, de hac Christi imagine sibi per omnium rerum terrenarum abnegationem impressa gloriatur, cum ait: Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi:] quali omnem aliam gloriam suspectam habeat, & indignam Christiano homine, quam non crux, & imitatio vitæ Saluatoris attulerit. Propter hanc gloriam sanè verissimam vniuersa terrena continentur: Veruntamen, ait, existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Iesu Christi Domini mei: propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror vt stercora, vt Christum lucrificam.]

Galat. 6. 14.

Immo & se nihil aliud nosse, aut docere constituit. Non enim, inquit, iudicauit me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc crucifixum.] An Paulus Christum natum, prædicantem, morbos sanantem, & virtutes facientem ignorabat? An omnibus Christi mysteriis prætermisissis, solam eius crucem & mortem prædicabat? Et quomodo ille aliorum obliuisceretur, quæ ad Christi amorem testandum, & ad vitam nostram erudiendam pertinebant? Dicens ergo se tantum nosse Christum crucifixum, ostendit manifestè omnem Christi vitam fuisse ad crucis similitudinem efformatam, & laboribus tribulationibusque conspersam. Nam & in infantia summa paupertas, & incommoditas illi adfuit, in vita despectio & humilitas, atque in morte iniuriarum multitudo & tormentorum acerbitas. Vnde ait ad Patrem loquens: Opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. Et operui in ieiunio animam meam, & factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum cilicium, & factus sum illis in parabolam.] Tu hæc lector attende, quia si ieiunium infantia, & cilicium vitæ, & opprobrium morti accommodate velis, omnem Christi vitam, crucem & laborem fuisse cognosces. Si omnis vita eius crux fuit, & qui nouit Christum in mundo manentem, non

Phil. 3. 8.

1. Corin. 2. 2.

Psal. 68. 10. 11. 12.

potuit eum nosse nisi crucifixum, manifestum est, quoniam ille imaginem eius induit, qui crucem batiulat post Dominum, & mortificationis oneri humeros suæ vitæ supponit. Hæc Christi imagines, vel Christi homines nos efficiunt. Egregiè namque dixit Ephraim: Qui verè cupit esse homo Christi, æternisque bonis se fructurum sperat, paupertatem, diuitias cum gaudio existimare debet; & afflictionem recreationem; asperitatem victus delicias: improprium honorem; & contumelias gloriam ducere: hæc enim vera seruorum Dei gloria est. Neque verò solum impropria ferre debet pugil, ac miles Christi, quin & si forè diuitiæ obuenerint, eas, vt stercora, respicere oportebit. Si gloria, & principatus non extollatur, & superbiat: si laudes, atque honores hominum, vt quæ ne sint quidem existimanda: quin etiam propter huiusmodi res, quæ habentur gloriosæ, confundi & lugere oportet: & propter eiusmodi contrà lætari, & gaudere, quæ habentur vilia, & abiecta putantur.] Sic ille. Ecce descriptionem verissimam imaginis Christi, siue hominis, qui Christi est, & Christum imitatur, cuius imitatio non in deliciis, non in desideriis inanibus, non in sensuum oblectationibus, non in expletione propriarum voluntatum, sed in castigatione carnis, in abiectione desideriorum, in sensuum mortificatione, & in voluntatis propria abnegatione posita reperitur. Et ille Christo similior, & imago eius pulchrior, & perfectior euadit, qui sollicitius seipsum abnegat, & per laborem mortificationis magis se à moribus hominis terrestris elongat. Quia quò magis veteris hominis conuersationem fugit, eò magis ad Christi imitationem accedit.

Ephraim de Fide.

Sed quis non videat mortificationem hanc Christi imitationem induci, quam tum in agendo, tum in patiendo se ipsos abnegantes suscipiunt? In agendo quidem, quoniam ipsi opera humilitatis & misericordiae amplectuntur, non quibus sibi placeant, & se ipsos ostentent, sed quibus, dum aliis profunt, se ipsos deiciant. In patiendo verò, quia quæque dura & aduersa eligunt, quæque corpus assidua libentissimè perferunt, vt se ipsos crucifigant. Basilii quidem primum mortificationis gradum in rerum externarum renunciatione positum similitudinis, quam cum Christo habere debemus, initium appellat. Renunciatio eiusmodi, inquit, citra vllius impedimenti remoram subsidio est nobis, nec mediocri, ad parandam possessionem, vsuque rerum pretiosissimarum, nempe super aurum, & lapidem pretiosum multum, vtque breuiori compendio circumscribam renunciationem: est cordis ab humano viuendi ritu ad eum transcriptio, qui in caelis est: adeò vt iure optimo dicere possimus: Nostra conuersatio in caelis est: & quod omnium maximum est, similitudinis, quam cum Christo habere debemus, initium; qui ipse cum diues esset, egenus factus est propter nos.] Si igitur renunciatio, aut abnegationis inceptio, initium est eius similitudinis, qua Christo similes efficiamur: liquet, omnimodam abnegationem, similitudinem esse perfectam, qua non iam in vno, aut in altero, sed in omnibus, quoad fieri potest, eius conuersationem imitatur. Ea enim vniuersas maculas fugimus, quas ipse nec voluit, nec potuit suscipere; aut si non omnes fugimus, quia misera ista vita tantam puritatem non suffert, saltem quas contrahimus, deploramus. Ea affectiones nostras componimus, & ad imitationem sanctissimarum affectionum suarum, que nunquam, nec in minimo à ratione, & perfectione recesserunt, rationi, & spiritui subiicimus. Ea quæcumque difficultia in virtutum actionibus occurrentia, vt Christi

Basil. reg. 8. inf. def.

virtu

virtutū sumus capaces, superamus. Ea aduersa, & corpori, ac animæ nostræ acerbæ, ob imitationem patientiæ eius sustinemus. Actandem per mortificationem ita viuimus, vt vita Christi, & operum eius pulchritudo in nobis, puritasque resplendat. Iam Christus sedet in nobis, vt non in nostra conuersatione vetus Adam, sed nouus appareat. Dominus enim diluuium inhabitare facit, & sedebit rex in æternum.]

Psal. 28. 10.

Ante abnegationis quippe diluuium, quod affectus immoderatos submergat, rex hic fortissimus non sedebat, sed ambulabat, & discurrebat, vt in regno suo hostes sibi infestos, nempe iniquitates nostras extingueret. Idque precabamur dicentes: Exurge Domine, adiuua nos, & libera nos propter nomen tuum.]

Psal. 43. 26.

Et alio loco describitur vir pugnator, omnipotens nomen eius, qui exurgit, & apprehendit arma, & securum, venitque in adiutorium nostrum. At post diluuium, post peccata nostra mare, id est, conuersione suffocata, post vitia nostra extincta, & post affectiones vtrunque inundatione cælestium desideriorum operatas, sedet rex in nobis tanquam in sedibus suis, & suum splendorem, & decorem ostentat. Quemadmodum enim dum rex sedet in throno, parum aut nihil throni videtur, quia corpore suo, & vestibus, & regis insignibus illum contegit, atque cooperit: ita dum Christus sedet in nobis, nostras imbecillitates operit, seu potius roborat, atque confortat; ita vt aspicientes non tam nos, quam illum nos gubernantem, & sua præsentia nobilitantem aduertant. Quod experiebarur in seipso Paulus dicens: Viuo ego, iam non ego, sed viuim in Christo.]

Galat. 2. 20.

Quando hoc dixit? Certè postquam præmiserat: Ego per legem (quæ scilicet Christum mihi prædicauit) legi mortuus sum, vt Deo viuam. Christo confixus sum cruci. Factus, inquam, Christi socius in passionibus, & per abiectionem carnalis hominis, ipsius imitator effectus, non iam viuo ego, sed ipse viuim in me, cuius vitæ, conuersationisque conformor. Ipse igitur sedet in me, & apparet in me, adeo vt qui me vident, Christum se videre putent. Quia si non sum Christus substantiâ, sum tamen Christus imitatione: si non sum persona Christi, sum tamen imago Christi, quem per mortem, qua carni mortuus sum, in me ipso delineauim, & per crucis mortificationem, quam in corpore animoque circumfero, in mea vita depinxi.

Si ergo abnegatio, est imitatio Christi Iesu, qua eius similitudinem induimus, æquum profectò est, vt illam magna cura, & diligentia complectamur. Membra eius sumus, ipsique, vt capiti, per fidem & amorem coniungimur, viam ergo crucis, quam caput Christus ingressus est, membris, scilicet nobis, conuenientem iudicemus. Animas nostras in sponsas illi dedimus, illum igitur, vt sponsum amantissimum, in laboribus, & pressuris sequamur. Non enim decet sponfam fidelem ab sponso secedere, & diuersam vitæ rationem ab illa, quam sponsum elegit, amare. Duce[m] illum, atque imperatorem sequimur: de ipsius itaque insignibus, scilicet de plagis, de doloribus, ac de pressuris gloriemur. Christus est via, veritas, & vita. Gressus nostros in hac via ponamus: aures huic veritati præbeamus: & nostram conuersationem hac vita formemus. Tunc autem hanc viam ambulamus, cum pedes affectionum nostrarum in laboribus, & afflictionibus ponimus. Tunc veritatem hanc audimus, cum doctrinam crucis, & mortificationis à Christo prædicatam auscultamus. Tunc hanc vitam assequimur, cum fugientes nosmetipsos & omnia, quæ mundus diligit, Christi imitationem induimus, & formam crucis eius in nostra conuersatione tenemus. Non ergo elucet in nobis sine vera abnegatio-

Iuan. 14. 6.

A ne, Christi Saluatoris imago: quæ profectò nos efformans, à similitudine veteris hominis liberat, cuius actus deponimus, & similes Christo reddit, cuius actus tum in interiori, tum in externa exercitatione sequimur. Ad hoc, Domine Iesu, à sæculo discessimus, & vitam spiritualem professi sumus, vt tuam vitam sanctissimam imitemur, & tibi similes in omni sanctitate efficiamur, per quam tandem gloriæ tuæ participatione cumulemur. Da igitur, nos abnegationis iugo colla subiicere, eamque in magistram ac præceptricem admittere, quatenus eius doctrina nos primum in tuam imitationem extollat, & ex illa in gloriæ sanctis paratæ sedem desiderabilem introducat.

B De Excellentia Mortificationis.

C A P. XIV.

VNIVERSA, quæ hæcenus diximus, magnam esse præstantiam atque excellentiam abnegationis declarant, cui datum esse videtur, vt animam à malis ex peccato prouenientibus liberet, & bonis augeat, quæ Christi imitatione, & omni perfectione continentur. Atque adeo aptissimè intelligi potest de illa pulchra sententia Salomonis: Pretiosior est sapientia, & gloria parua, & ad tempus stultitia. Abnegatio enim stultitia vocatur, non alia sanè, quam illa, de qua dicit Paulus: Placuit Deo per stultitiam prædicationis saluos facere credentes. Et rursum: Si quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, vt sit sapiens. Meritò verò hoc stultitiæ nomine abnegatio denotatur, quia hominibus stultum videtur, si homo præsentia delectabilia despiciat, in nullo suas voluntates expleat, & propriis desideriis ac sensibus contradicat. At hæc stultitia est parua, & ad tempus. Parua quidem, quoniam non esset magnum detrimentum in terrenis errare, dummodo in rebus cælestibus saperemus. Et quia apud insipientes tantummodo, id est, apud iniquos hæc stultitia videtur, cum tamen apud veros sapientes, scilicet iustos, & sanctos summa sapientia reputeretur. Est etiam stultitia solum ad tempus, quoniam elapso huius mortalitatis puncto, omnes docti pariter, & indocti, & vniuersi iusti, & peccatores cognoscent, quam sapientes fuerunt, qui voluptates carnis reliquerunt, & semetipsos abnegarunt. De quibus iniqui dicent: Hi sunt, quos habuimus aliquando in derisum, & in similitudinem improprij. Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam, & finem illorum sine honore. Ecce quomodo computati sunt, inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. Hæc itaque parua ac temporanea stultitia, pretiosior est mundi sapientia, & gloria. Nam sapientiam mundi, qua mali sapientes sunt in oculis suis, iuxta dictum Isaiæ: Et coram semetipsis prudentes, qua sibi placent, & omnia insuaui refugiunt, & dulcibus delectantur, Dominus iridebit; & gloriam sæcularem se exaltantem aduersus gloriam Dei in sempiternam ignominiam commutabit. Et verè hæc sapientia, & gloria sæculi ignominia est, quoniam probrosum est, si fordiosissimum mancipium hero nobilissimo dominetur. Quid autem carne, & affectibus carnis sordidius, qui per mundi sapientiam, qua oblectationes huius vitæ abnegationi præponunt, spiritui immortali, & propter Deum creato, dominantur? Non decet sanè stultum delicia, nec seruum dominari principibus. O quam indecorum, & absurdum, si insipiens caro nostra, quæ vilissimam voluptatem Deo

Ecl. 10. 1.

1. Corin. 1. 21. 1. Corin. 3. 18.

Sapient. 5. 3-4-5.

Isai. 5. 21.

Prou. 19. 10.

prætulit